

Criteris lingüístics per a representació de denominacions personals en l'expedició de títols a la URV

Aquest document estableix uns criteris per a la representació de les denominacions personals que apareixen als títols expeditos per la Universitat Rovira i Virgili (URV).

Els principis que guien aquesta proposta són l'**oficialitat** (les denominacions personals dels títols han de ser les oficials, és a dir, les que figuren al DNI o passaport) i la **correcció** (la sol·licitud del títol ha de permetre esmenar les mancances d'accentuació d'alguns DNI).

En conseqüència, es proposa:

1. Accents i dièresis (prevale la sol·licitud)

Quan hi ha una divergència entre el DNI/passaport i la sol·licitud del títol perquè el primer no recull els accents i dièresis, **prevale la forma de la sol·licitud**, si s'ajusta a la normativa ortogràfica vigent per a cada llengua.

DNI/passaport:	ANGEL
Sol·licitud	ÀNGEL
Títol	ÀNGEL

DNI/passaport:	RAUL
Sol·licitud	RAÜL
Títol	RAÜL

Amb aquesta finalitat és convenient d'incloure a la sol·licitud d'expedició de títol un text com aquest: “*Nom i cognoms tal com figuren al DNI, sense abreviacions. Cal posar-hi els accENTS que corresponguin, encara que s'hagin omès al DNI*”.

A més, cal tenir en compte aquests criteris:

- Si el DNI/passaport ja recull una forma d'accentuació i la sol·licitud en consigna una altra, prevale la forma del DNI/passaport (llevat que el sol·licitant aporti un document del Registre Civil que acrediti el canvi).

DNI/passaport:	ÁVILA
Sol·licitud	ÀVILA
Títol	ÀVILA

- Si els noms i cognoms apareixen sense accENTS o diÈRESIS tant al DNI/passaport com a la sol·licitud i evidencien un error manifest

d'accentuació¹ s'han d'accentuar d'acord amb la normativa ortogràfica vigent per a cada llengua després d'advertir-ho al sol·licitant, que hi ha de mostrar la conformitat:

DNI/passaport:	CARTANYA
Sol·licitud	CARTANYA
Títol	CARTANYÀ

DNI/passaport:	FERNANDEZ
Sol·licitud	FERNANDEZ
Títol	FERNÁNDEZ

- c) Si una forma sense accentuació no permet endevinar a quina llengua pertany el nom o cognom (exemple: ANGEL GARCIA ARAGONES), cal demanar al sol·licitant quina accentuació s'ha de seguir.

2. Altres aspectes (preval el DNI)

Quan hi ha divergència entre el DNI/passaport i la sol·licitud del títol pel que fa a qualsevol altre aspecte (canvis de llengua, conjunció entre cognoms, guionets en noms compostos, etc.), **prevale la forma del DNI/passaport**, llevat que el sol·licitant aporti un document del Registre Civil que acrediti el canvi.

Exemple de canvi de llengua:

DNI/passaport:	JUANA
Sol·licitud	JOANA
Títol	JUANA

Exemple de conjunció:

DNI/passaport:	RIUS PÉREZ
Sol·licitud	RIUS I PÉREZ
Títol	RIUS PÉREZ

Exemple de guionet:

DNI/passaport:	JOSEP ENRIC
Sol·licitud	JOSEP-ENRIC
Títol	JOSEP ENRIC

3. Preposicions i altres partícules dels cognoms²

Pel que fa a les preposicions i altres partícules que precedeixen alguns cognoms, en general considerem (des del punt de vista d'ordenació alfabètica) que formen part del cognom quan s'escriuen amb majúscula i que formen part del nom quan s'escriuen amb minúscula.

En cas de dubte, podem seguir aquests criteris:

¹ Per saber la forma correcta d'un nom en català es pot consultar el [Cercador de noms](#) del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

² Per a aquest apartat s'utilitzen els criteris i exemples de l'obra *Manual d'estil: la redacció i l'edició de textos*, de Josep M. Mestre [et al.].

a) Cognoms catalans. Les partícules *de*, *de la*, *del*, *dels*, *de les*, *es*, *sa* i *ses* no formen part del cognom que precedeixen:

Oriol de Bolòs (nom: *Oriol de*; cognom: *Bolòs*)
Eugení d'Ors (nom: *Eugení d'*; cognom: *Ors*)

b) Cognoms espanyols i hispanoamericans. Les partícules *de*, *del*, *de las* i *de los* no formen part del cognom que precedeixen:

Jáime de las Casas (nom: *Jáime de las*; cognom: *Casas*)
Álvaro del Portillo (nom: *Álvaro del*; cognom: *Portillo*)

Però si l'article no du preposició al davant, la partícula es considera part del cognom:

Manuel Las Heras (nom: *Manuel*; cognom: *Las Heras*)
Fausto La-Gasca (nom: *Fausto*; cognom: *La-Gasca*)

c) Cognoms alemanys. Considerem que les partícules *an*, *auf*, *von*, *von der* i *zu* no formen part del cognom que precedeixen:

Hans von Aachen (nom: *Hans von*; cognom: *Aachen*)
Klaus von Klitzing (nom: *Klaus von*; cognom: *Klitzing*)

En canvi, considerem que les partícules *Am*, *Im*, *Vom*, *Zum* i *Zur* formen part del cognom que precedeixen:

Johann Am Ende (nom: *Johann*; cognom: *Am Ende*)
Karl Zum Winkel (nom: *Karl*; cognom: *Zum Winkel*)

d) Cognoms anglosaxons. Considerem que les partícules *A*, *De*, *De la*, *Dos*, *Fitz*, *Mac* i *O'* formen part del cognom que precedeixen:

Brian De Palma (nom: *Brian*; cognom: *De Palma*)
Ross Mac Donald (nom: *Ross*; cognom: *Mac Donald*)

e) Cognoms escandinaus. Considerem que les partícules *af*, *av* i *von* no formen part del cognom que precedeixen:

Gunnar af Hallström (nom: *Gunnar af*; cognom: *Hallström*)
Carl von Linné (nom: *Carl von*; cognom: *Linné*)

En canvi, considerem que la partícula *De* i les partícules flamenques formen part del cognom que precedeixen.

Gerard De Geer (nom: *Gerard*; cognom: *De Geer*)

f) Cognoms flamencs i holandesos. Considerem que les partícules *de*, *den*, *t'*, *ten*, *ter*, *van*, *van den* i *van der* no formen part del cognom que precedeixen:

Andreas van Agt (nom: *Andreas van*; cognom: *Agt*)
Wander Johannes de Haas (nom: *Wander Johannes de*; cognom: *Hass*)

En canvi, considerem que la partícula *Ver* forma part del cognom que precedeix.

Daisy Ver Boven (nom: *Daisy*; cognom: *Ver Boven*)

g) Cognoms francesos. Considerem que les partícules *d'* i *de* no formen part del cognom que precedeixen:

Louis-Victor de Broglie (nom: *Louis-Victor de*; cognom: *Broglie*)
Louis de Funès (nom *Louis de*; cognom: *Funès*)

En canvi, considerem que les partícules *Des*, *Du*, *La*, *Le* i *Les* formen part del cognom que precedeixen:

Félix Du Temple (nom: *Félix*; cognom: *Du Temple*)
Charles Le Brun (nom: *Charles*; cognom: *Le Brun*)

h) Cognoms italians. Considerem que les partícules *A*, *D'*, *Da*, *Dall*, *De*, *Degli*, *Dei*, *Del*, *Dell'*, *Della*, *Di*, *Li* i *Lo* formen part del cognom que precedeixen:

Arnaldo D'Addario (nom: *Arnaldo*; cognom: *D'Addario*)
Pietro Li Volpi (nom: *Pietro*; cognom: *Li Volpi*)

i) Cognoms portuguesos i brasilers. Considerem que les partícules *a*, *d'*, *da*, *das*, *de* i *dos* no formen part del cognom que precedeixen:

Augusto da Fonseca (nom: *Augusto da*; cognom: *Fonseca*)

j) Cognoms romanesos. Considerem que totes les partícules formen part del cognom, excepte la preposició *de*:

Vasile A Mariei (nom: *Vasile*; cognom: *A Mariei*)
Emil de Puscariu (nom: *Emil de*; cognom: *Puscariu*)

k) Cognoms txecs i eslovens. Considerem que la *z* que s'anteposa als cognoms forma part del nom:

Karl z Zerotina (nom: *Karl z*; cognom: *Zerotina*)